

24.01.2014

Regulament privind tranzacțiile băncii cu persoanele sale afiliate, aprobat prin HCA al BNM nr.240 din 09.12.2013

Publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.17-23/97 din 24.01.2014

Înregistrat
la Ministerul Justiției al Republicii
Moldova cu nr. 955 din 15 ianuarie 2014

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE AL BĂNCII NAȚIONALE A MOLDOVEI

HOTĂRÎREA nr. 240
din 9 decembrie 2014

cu privire la aprobarea, modificarea și abrogarea unor acte normative ale Băncii Naționale a Moldovei

În temeiul art.5 lit.d), art.11, art.26 lit.c), art.44 din Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr.56-57, art.624), cu modificările și completările ulterioare, și art.25, art.28, art.31, și art.40 din Legea instituțiilor financiare nr.550-XIII din 21 iulie 1995 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.78-81, art.199), cu modificările și completările ulterioare, Consiliul de administrație al Băncii Naționale a Moldovei

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul cu privire la expunerile "mari", conform anexei nr.1.
2. Se aprobă Regulamentul privind tranzacțiile băncii cu persoanele sale afiliate, conform anexei nr.2.
3. Regulamentul cu privire la clasificarea activelor și angajamentelor condiționale, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.231 din 27 octombrie 2011 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr.216-221, art.2007), cu modificările și completările ulterioare, înregistrată la Ministerul Justiției al Republicii Moldova la 1 decembrie 2011 sub nr.856, se modifică după cum urmează:
  - a) la punctul 1, subpunctul 1), litera b) textul " , cu excepția plasărilor și creditelor overnight care nu au depășit termenul de rambursare de o zi" se exclude;
  - b) la punctul 8 sintagma "enumerate la Capitolul I, litera E din Regulamentul nr.3/09 cu privire la expunerile "mari", aprobat de Consiliul de administrație al Băncii Naționale a Moldovei, proces-verbal nr.37 din 1 decembrie 1995" se substituie cu cuvintele "enumerate în punctul 2, subpunctul 5) din Regulamentul cu privire la expunerile "mari".
4. Pe parcursul textului Regulamentului cu privire la sistemele de control intern în bănci, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.96 din 30 aprilie 2010 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.98-99, art.368), înregistrată la Ministerul Justiției al Republicii Moldova la 4 iunie 2010 sub nr.754, cuvintele "activități în comun", "activității în comun", "acționează în comun" și "acționării în comun" se substituie cu cuvintele "activități concertate", "activității concertate", "acționează concertat" și "acționării concertate".
5. Se abrogă unele acte normative ale Băncii Naționale a Moldovei, conform anexei nr.3.
6. Începând cu 30 iunie 2014 în punctul 2, subpunctul 1), litera b) din Regulamentul cu privire la expunerile "mari" textul "25%" va fi înlocuit cu textul "20%".
7. Băncile se vor conforma limitelor maxime prevăzute la Capitolul II din Regulamentul cu privire la expunerile "mari" și

la Capitolul III din Regulamentul privind tranzacțiile băncii cu persoanele sale afiliate, în termen de pînă la 30 iunie 2014. Orice decizie privind încheierea tranzacției sau prelungirea acțiunii tranzacției deja existente la data intrării în vigoare a prevederilor prezentei hotărîri urmează să se efectueze în conformitate cu condițiile și restricțiile regulamentelor în cauză.

8. În termen de 1 lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, băncile, care depășesc limitele maxime menționate la punctul 7 din prezenta hotărîre, trebuie să prezinte la Banca Națională un plan de acțiuni detaliat privind conformarea acestora cu limitele respective.

9. Nu se va considera încălcare, pînă la data de 30 iunie 2015, depășirea limitelor maxime prevăzute la Capitolul II din Regulamentul cu privire la expunerile "mari" și la Capitolul III din Regulamentul privind tranzacțiile băncii cu persoanele sale afiliate, dacă această depășire este cauzată de expunerile asumate de bancă pînă la data intrării în vigoare a prevederilor punctului 6 din prezenta hotărîre. Orice decizie privind încheierea tranzacției sau prelungirea acțiunii tranzacției încheiate pînă la data intrării în vigoare a prevederilor punctului 6 din prezenta hotărîre, urmează să se efectueze în conformitate cu condițiile și restricțiile regulamentelor menționate.

**PREȘEDINTELE
CONSILIULUI DE ADMINISTRAȚIE**

Dorin DRĂGUȚANU

Anexa nr.2
la Hotărîrea Consiliului de administrație
al Băncii Naționale a Moldovei
nr.240 din 9 decembrie 2013

**REGULAMENT
privind tranzacțiile băncii cu persoanele sale afiliate**

**Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE**

1. Prezentul Regulament stabilește cerințe privind încheierea, aprobarea, înregistrarea, realizarea și raportarea tranzacțiilor cu persoanele afiliate, expunerile aferente acestor tranzacții și are ca scop protejarea intereselor băncii, ale clienților ei, prevenirea situațiilor de conflict de interese, limitarea riscurilor de concentrare a expunerilor băncii față de persoanele afiliate.

2. În sensul prezentului regulament următoarele noțiuni semnifică:

1) la persoanele afiliate persoanei juridice, inclusiv băncii, se referă:

a) administratorii persoanei juridice (conform noțiunii de administrator din art.3 din Legea instituțiilor financiare), și membrii comitetului de credit (în cazul băncii);

b) persoanele juridice și/sau fizice care, direct sau indirect, dețin sau controlează cinci și mai multe procente din capitalul social al băncii. Dacă acțiunile le deține sau le controlează soțul (soția) unei astfel de persoane sau o rudă de gradul întâi, atunci se consideră că acțiunile sînt deținute și controlate de această persoană;

c) orice persoană care exercită control asupra persoanei juridice sau se află sub controlul persoanei juridice, sau se află, împreună cu persoana juridică sub controlul unei alte persoane;

d) persoanele afiliate persoanelor specificate la literele a) – c);

2) la persoanele afiliate persoanei fizice se referă:

a) orice persoană care, conform legislației civile, este legată de persoana fizică printr-un raport de rudenie de gradul întâi și doi, precum și soțul acesteia, sau este asociată într-o asocierie în participație împreună cu persoana fizică;

b) persoana juridică asupra căreia persoana fizică sau persoanele afiliate acesteia, exercită control sau deține/dețin asocieri în participație;

3) expunere – în sensul prezentului Regulament se aplică noțiunea de expunere definită în Regulamentul cu privire la expunerile "mari". În sensul prezentului Regulament, expunerea băncii față de o persoană afiliată acesteia va include și expunerea băncii față de o altă persoană care este afiliată altei bănci ce are expuneri față de prima persoană (persoană afiliată băncii);

4) termenele de "exercitare a controlului", "expunere totală" și "grupul de persoane acționînd concertat" se vor aplica în

sensul definițiilor de “exercitare a controlului”, “expunere totală” și “grup de persoane acționînd concertat” definite în Regulamentul cu privire la expunerile “mari”;

5) tranzacție cu persoanele afiliate este orice transfer de mijloace bănești sau obligații contractuale între părțile afiliate și bancă, indiferent dacă se percepe sau nu o plată.

3. Determinarea capitalului normativ total este reflectată în Regulamentul cu privire la suficiența capitalului ponderat la risc.

4. Capitalul de gradul I este o parte a capitalului normativ total, determinat în Regulamentul cu privire la suficiența capitalului ponderată la risc.

Capitolul II

TRANZACȚII CU PERSOANE AFILIAȚE BĂNCILOR

Secțiunea 1 Tranzacții

5. Tranzacțiile cu persoanele afiliate trebuie să reflecte interesele băncii și nu pot fi efectuate în condiții mai avantajoase decît cu persoanele neafiliate (cu excepția funcționarilor băncii care nu sînt afiliați băncii). Persoanele afiliate poartă răspundere față de bancă în caz dacă interesul lor personal este mai presus decît interesul băncii.

6. Băncile trebuie să fie prevăzătoare la încheierea tranzacțiilor cu persoanele afiliate. Banca va efectua tranzacții cu persoanele afiliate numai după acumularea informației (documentelor) suficiente pentru argumentarea eficienței tranzacțiilor respective, precum și pentru evaluarea riscurilor aferente acestora.

Secțiunea a 2-a Acordarea creditului/efectuarea plasării

7. Banca poate acorda credite/efectua plasări la persoanele afiliate în aceleași condiții ca și persoanelor neafiliate (cu excepția funcționarilor băncii care nu sînt afiliați băncii). Banca nu poate încasa de la persoanele afiliate dobînzii și comisioane mai mici decît percepe în condiții similare de la persoanele neafiliate (cu excepția funcționarilor băncii care nu sînt afiliați băncii).

8. Banca este obligată să înainteze aceleași cerințe către persoanele afiliate privind asigurarea rambursării creditului, condițiilor achitării creditului/efectuării plasării, prezentării informației complete a situației financiare și informației referitor la utilizarea efectivă a creditului.

9. La acordarea creditelor/efectuarea plasării la persoanele afiliate riscul de rambursare asumat de bancă nu trebuie să fie mai mare, decît în cazul acordării creditelor/efectuării plasării persoanelor neafiliate.

10. Banca aplică aceleași măsuri către persoanele afiliate, la rambursarea creditelor/plasărilor efectuate, ca și către persoanele neafiliate.

Secțiunea a 3-a Acceptarea depozitelor/obținerea împrumuturilor

11. Banca poate accepta depozite/obține împrumuturi de la persoane afiliate pe același termen și cu aceleași condiții ca și pentru persoanele neafiliate.

12. Banca nu este în drept să plătească persoanelor afiliate o rată a dobînzii/comisioane la depozite/împrumuturi mai mare, decît altor persoane pe asemenea depozite/împrumuturi.

13. Banca nu are dreptul să creeze condiții deosebite pentru depozitele/împrumuturile persoanelor afiliate și să permită overdrafturi (solduri debitoare de pe conturile pasive) în astfel de condiții pe conturile respective ale persoanelor afiliate.

Capitolul III

LIMITE MAXIME

14. Expunerea totală a băncii față de o persoană afiliată și/sau un grup de persoane acționînd concertat cu persoana

afiliată băncii nu trebuie să depășească 10% din capitalul normativ total al băncii.

15. Suma agregată a expunerii totale a băncii față de persoanele afiliate și/sau grupurile de persoane acționând concertat cu persoanele afiliate băncii nu trebuie să depășească 20% din mărimea capitalului de gradul întâi al acestei bănci.

16. Băncile trebuie să respecte în orice moment limitele prevăzute în prezentul Capitol.

Capitolul IV

APROBAREA, ÎNREGISTRAREA TRANZACȚIILOR ȘI RAPORTAREA

17. Orice tranzacție cu o persoană afiliată trebuie să fie aprobată, înaintea încheierii acesteia, de către majoritatea membrilor Consiliului băncii, cu excepția următoarelor tranzacții, care se aprobă de către organul executiv al băncii:

a) în cazul în care tranzacțiile cu persoanele afiliate nu duc la formarea sau majorarea expunerii totale a băncii față de o persoană afiliată și/sau un grup de persoane acționând concertat cu persoana afiliată a băncii și suma tranzacției nu depășește suma de 1 mil.lei.;

b) în cazul tranzacțiilor cu persoanele afiliate, indicate în punctul 2 subpunctul 1) litera a) și subpunctul 2) litera a) din prezentul regulament, urmare a încheierii cărora expunerea totală a băncii față de fiecare persoană afiliată băncii și/sau fiecare grup de persoane, acționând concertat cu o persoană afiliată băncii nu depășește suma de 1 mil.lei.

La decizia sa, Consiliul băncii poate aproba și tranzacțiile menționate în suma de pînă la 1 mil.lei. Persoana afiliată ce are interes material într-o tranzacție trebuie să părăsească orice ședință la care este pusă în discuție această tranzacție. În cazul realizării imputernicirilor menționate de către organul executiv, subdiviziunea auditului intern va raporta periodic (cel puțin trimestrial) consiliului băncii referitor la volumul și corectitudinea aprobării acestor tranzacții.

În cazul în care apare relația de afiliere cu o persoană, ulterior încheierii unei tranzacții cu aceasta, Consiliul băncii trebuie să fie informat fără întârziere despre apariția relației de afiliere și tranzacțiile existente și, în termen rezonabil, trebuie să fie întreprinse măsurile necesare pentru conformarea acesteia cu prevederile prezentului regulament, inclusiv să fie reexaminată tranzacțiile respective întru evaluarea riscurilor aferente și eliminarea condițiilor avantajoase în cazul existenței acestora.

18. Hotărârile Consiliului băncii, organului executiv colegial, cît și deciziile organului executiv unipersonal privind încheierea tranzacțiilor cu persoanele afiliate trebuie să conțină informația referitor la termenele și condițiile tranzacției, precum și confirmarea că tranzacția se efectuează exclusiv în interesele băncii și pe aceleași termene, în aceleași condiții ca și tranzacțiile cu persoanele neafiliate.

19. Banca trebuie să dețină și să mențină un Registru al persoanelor afiliate băncii conform punctului 2 subpunctele 1) și 2) din prezentul regulament și un Registru al tranzacțiilor cu persoanele afiliate băncii. Tranzacțiile cu persoanele afiliate băncii se înscriu în registrul respectiv, cu indicarea naturii tranzacției, datei încheierii tranzacției, numărul contractului, sumei și termenelor acesteia. În cazul tranzacțiilor de credit/împrumut se indică asigurarea și asigurătorul acestora. Termenul de păstrare a înregistrărilor în ambele registre este minimum 5 ani de la data dispariției afilierii și/sau stingerea obligațiunilor.

20. Băncile trebuie să dispună de politici și proceduri, aprobate de către Consiliul băncii, privind cunoașterea persoanelor afiliate băncii, identificarea expunerilor băncii față de persoanele afiliate, precum și suma totală a acestor expuneri, precum și să efectueze monitorizarea și raportarea lor printr-un proces independent de gestionare a expunerilor, inclusiv de politici privind tranzacțiile cu persoanele afiliate. Consiliul băncii trebuie să reexamineze cel puțin o dată în an tranzacțiile cu persoanele afiliate, în vigoare la momentul reexaminării, pentru evaluarea riscurilor aferente și eliminarea condițiilor avantajoase în cazul existenței acestora.

21. Băncile prezintă Băncii Naționale raportul cu privire la tranzacțiile cu persoanele afiliate băncii și raportul privind persoanele afiliate băncii în conformitate cu cerințele actelor normative ale Băncii Naționale aferente raportării.

Sursa URL:

<http://www.bnm.md/ro/content/regulament-privind-tranzactiile-bancii-cu-persoanele-sale-afiliate-aprobat-prin-hca-al-bnm>

Legături conexe:

[1] http://www.bnm.md/files/normative_act/anexe_38.pdf [2] [http://www.bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=persoane](http://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=persoane)
afiliate [3] [http://www.bnm.md/ro/search?hashtags\[0\]=240](http://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=240)